

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egy évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyen szám ára 10 kr. = 20 filler.

Felelős szerkesztő:

WITTINGER ANTAL.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonos-
hoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Fölhívás előfizetésre.

A „Köszeg és Vidéke“ 17. évfolyamának III. negyedére, mely július hóval kezdődött, előfizetést nyitunk s tisztelettel kérjük előfizetőinket előfizetésük megújítására, valamint mind azokat, kik hátralékban vannak, hátralékaik kiegyenlítésére.

Lapunk programját s irányát fejtegetniük szükségtelen. Az a tizenhat év, mely a „Köszeg és Vidéke“ háta mögött áll, ékebben és ajánlóbban beszél minden frázisnál és egyhangú ígéreteknel.

A „Köszeg és Vidéke“ előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.

Félévre 2 frt.

Negyedévre 1 frt.

Vidéki t. előfizetőinket arra kérjük, hogy netalán tévedések elkerülése végett előfizetésüket egyszerűen e cím alatt szíveskedjenek beküldeni:

A „Köszeg és Vidéke“ kiadóhivatalának Köszeg.

A „Köszeg és Vidéke“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Mi lesz velünk?

Meleg van nagyon, beköszöntött az igazi nyár. Ilyenkor csak a földműves állja a napsugarat s minden más ember menekül a meleg elül hűvösárnyas helyekre. Künn a mezőség megélenkül az aratók tarka-barka népétől és a kasza pengésé-

től; benne az irodák kiüresednek a szabadságra menő hivatalnokoktól. Mert amennyivel több a munka oda künn a kenyéradó földön, annyival kevesebb dolgot végeznek a hivatalok zord helyiségeiben. Itt csak a legszükségesebbeket, jobbára az ugynevezett folyó ügyeket intézik el, mert félig-meddig ezeknél is beköszöntött a vakáció. Csaldódik tehát az, aki ilyenkor a közügyek körül is vár valami nagyobb szabású munkát, olyant teszem, a milyent — mint nálunk is — az emberek egyre lesnek, várnak. Igen várnak, de hiába, mert a tél, tava-z, nyár és az ős egyforma eredményel záródik munka dolgában, meddő marad a különben változatos természetű négy évszak.

Nem úgy másutt. A mienkhez hasonló városokban török-zuzzák magukat az emberek valami elérhető sikerért, a megélhetéshez mindjobban szükséges feltételek megszerzésében. Ott nem várnak nógatasra, ösztönzésre; érzik az arra hivatottak maguk is a szükségesekben való eljárásnak a fontosságát. Intézeteket, ipari vállalatokat, közlekedési eszközöket szereznek saját emberségükből, vagy, ha kell lótas-futással a mások jóvoltából. Megélhetési módot nyújtanak kereskedőnek, iparosnak, napszámosnak, sőt tevékenységükkel a francziák IV. Henrikét utánozzák, aki azt mondta: akarom, hogy minden parasztnak vasárnaponként tyúk legyen a fazekában.

Nálunk ma-holnap betevő falatja se lesz a szegény embernek, annyira gondoskodnak róla a város intézői. Csak valami elemi csapás nehezédjék még szegény városunkra s meglátjuk, mi sors-

vár különben is küzködő népünkre. A veszedelem annál nagyobb lesz, annál érezhetőbb a pillanatnyi csapás is, minél kevesebb keresetforrás áll nyitva a munkakereső nép előtt. Látjuk a tehetlenséget, a mely uralkodik az eszmék megpoudítése, az eszközök megválasztása körül; de hát miért nem szolgál a vezetők munkájához alapul legalább a fölvetett ideák iránt való lelkesedés s a megvalósításukhoz való törekvés? Miért nem mozgatják — hogy egyebet ne említsünk — a főgimnázium ügyét s törekszenek mértékáló körökben aziránt tisztába jutni, ha van-e lehetőség az intézet létesítésére, vagy megint másfelé kell irányítanunk figyelmünket? Talán csak nem mondunk le a főgimnáziumról azért, mert nem hozzák ide táleznán, hiszen egy egyszerű falat kenyérnek a szerzése is többféle hozzávalót: dagasztást, sütést igényel. Hát nincsen Köszegen már éppenséggel ember, aki egy kicsit mozogni tudna s a közügyben valamit gyurni? Nincsen senki, aki kezébe merné venni ezt az ügyet, mikor egy hétezernyi lakosságot s népes vidéket tud mögötte, készen támogatásra, áldozatra, halálra?

Dehogyan nincsen, akárhány is van, csak álljon elő. Nemesak a kiegészítendő gimnázium dolgában tudna eljárni, hanem egy kis életet is önteni lankadt városi tagjainkba; munkakövet ebreszteni a közigazgatás szekereseiben. Mindjárt ott tityegne a városházán az az óhajtott gözkürt s búgna, szólna fennen, vigasztalására és örömeire közönségünknek.

TARCSA.

Melancholia.

Tudok egy fűt, dúz lombu tölgyet . . . .
Kopár mezőn áll, egymagán.
Árnyába csillapulva dőlhet
A vándor, forró napszakán.

Tenger levél üdvözlő zsongva,
Vég madárfűtty, vidítja fel,
Áldón gondolhat dalra, lombra,
Még idején ha útra kell!

Gyerekkoromban alkonyórán
Dőltem le én, e fa alatt . . . .
Bús estét nőtt a szél folyó árny
S dal, fűtty, ijeáten elakadt.

Meredő ág remegve intett:
Törzsünknek fájt titka van!
Bús lesz, látván búsulni minket . . . .
Siess, míg elhagyhatasz vigan!

De ekkor a fa titkos odva,
Denevérterhét szülte már . . . .
Sőtél mezők felett nyomomba
Sikoltozva szállt az éjmadár.

Titkos gyász ő, mióta él.
Önnön magamtól félek én.
Egy sereg elkarhozott lélek
Költözhetett egykor belém.

Nem érti azt a vig, a boldog,
Nem minden nótám csupa bú,
Détaj körben én is mosolygok
S föltréfálok, ki szomorú.

De hogyha jön a gonosz óra
S elszédelt mind a czimbora:
Bensőmben sirva, átkozódva
Riad a szürnyek tábora.

És sóhajszárnyra kelve vigan
Egy mindenséget gyászba lep, ...
Iszonytól rápud, remeg ajkam,
Lelkem titongó, pusztá seh.

Édes! ne jöjj olykor hívedhez . . . .
Vagy benned is oly bú fogan,
Hogy soha többé nem pihenhetsz
Karomban igaz — boldogan.

Telekes Béla.

Az álom.

Irta: ASSZONYFAL.

Egy szellemes ember egyszer azt mondta, hogyha nem álmodnánk és pedig oly gyakran mindannyian, nem is tartanók az álmot lehetőségnek. És tényleg olyan ezen szelleméleti megjelenés, s csak a tömeges előfordulás az, mely közömbössé teszi jellemző csodálatosságát. A szokás az, mely az embert közömbössé tesz úgy, hogy a megmagyarázhatlant végül is mint magától értetődőt, mint köznapit fogja fel. S csak ha néha egy-egy csöndes óra ilyen problematikus dolgot idéz föl szellemünkben, tűnik ki annak nehézkes megoldása, mely tulajdonképen érdekelni kezd.

Nem vagyok azon helyzetben, hogy mindazon psychologikus okot vegyem bonczkés alá, mely az álmot esetleg előidezte, csak azon tényeket szándekeim felsorolni, melyek a mindennapi életben gyakorolnak, s melyek fölött t. olvasóim bizonyára már gyakrabban gondolkodtak, önmagukat megfigyelve.

Valószínű, hogy az álom bizonyos csöndes lelki benyomáson alapul, mely benyomást az álom sem üzi, nem töröli ki emlékezetünk tömkelegéből. Az alvó kényelmenten fekvő helye, gyakran kapcsolatos fárasztó munka, bírok vagy a hegymászás érzetének képzelődésével, vagy a test jelentőség nélküli mozdulata, az álom képzeltme, fantáziája által sokszor megmérhetlen nagyságúra nő. Például az egyszerű lábnyujtás, élénk képzelődés következtében, borzasztó esés, zuhanás képét veszi fel, egy szédítő torony-úcsról.

S ilyen esetekhez számos olyan csatlakoznak, melyekben a kedély benyomása az azzal összfűgő testállapotot belevonja képzelődése alomba, s így jönnek létre az álom képzelmei, melyek vagy direkt függnek össze az illető testrészzel, vagy egyszerű társulás által azzal némileg kapcsolatosak. Ezen esetekhez tartozik a többiek között azon álom, midőn az ember, tegyük fel nagyon hiányos öltözékben jelenik meg az utcán, vagy a társaságban. Erre meg az álmadozó is zavarba jön. Felébredve hiába kutat s nem tudja esztelen álma okát. Pedig ennek igen csöndes oka van, az ágytakaró lecsúszott s az álmok élénk képzelődése az érzelmet onnyiro fokozta.

Az éber élet különféle jelensége ismét más okokat szolgáltat az álmok magyarázatához. Események, melyek teljes valónkat megrázkodtatták; gondolatok, melyek a nap minden pillanatában szakadatlanul üldöznek bennünket, az éji nyugalom időjében többé-kevésbé megváltozott alakjukban tűnnek újra föl. Sőt jelentőség

